

CONVERSES A LA SALA

CARLES M. BALSELLS

EL CONSELLER CASTELLS, UNA VEU HONESTA

Hi havia encara moltes cadires amb l'entapissat vermell visible quan Antoni Castells, conseller d'Economia de la Generalitat, va entrar a La Sala. Després, a poc a poc, la desafecció —paraula de moda ara— es faria menys evident. Però les llums tènues que emplenaven d'ombres la zona del públic no van amagar algunes absències clamoroses.

Antoni Castells es mostra de seguida una persona elegant, senzilla, que busca la distància curta amb la presentadora Mar Aguilera —«podem tutejar-nos, si et sembla»— i s'encara directament amb el tema clau, el que tothom d'una manera o altra espera. La crisi. Parla clar i de manera didàctica. No s'amaga, tot i que, per raons del càrrec, s'arrecera en la discreció i la prudència perquè sap que cada paraula pot tenir mil interpretacions diferents. És un gat vell de la política, però inspira confiança i transmet la sensació que sap del que parla. La gent l'escolta amb atenció quan diu que la crisi era esperable, però que la confluència de tants factors va ser inesperada. Afirmar que, ara fa un any, és a dir, al començament de la tardor del 2008, el sistema financer estava literalment en fallida i que l'experiència del crac del 29 va ser

important perquè els governs, el diner públic, prenguessin mesures que han evitat la depressió global. Que una cosa es recessió i l'altra, ben diferent, matisa el conseller, depressió.

Preocupat pel finançament, senyor Castells? La resposta és contundent. El finançament — diu— no sé si sortirà bé, però no acceptaré un mal acord. Ho diu tan convençut que la parròquia sembla també persuadida per la seva paraula i pel seu gest. I afegeix que és un canvi de model necessari perquè l'actual sistema és injust, ineficient i va en contra de tot el que passa al món. Al món que va al davant i que és el que hem de mirar. I no amaga que viu amb preocupació la relació entre Catalunya i Espanya, plena de turbulències que l'Estatut ha enverinat encara més. No s'està de dir que a Espanya sembla que val tot amb relació a Catalunya, a veure qui la diu més grossa. No ho diu explícitament, no ho pot

dir, però s'entén que parla també del seus... I, ràpid, afegeix, però sobretot el PP.. Castells sorprèn amb una proposta compromesa, diu que potser caldria preguntar a Espanya si vol que Catalunya hi segueixi sent, perquè així no pot continuar. El silenci és dens a la sala i cada paraula del conseller reclama ser escoltada. També quan afirma que Espanya no accepta la diversitat i que la matriu unitària castellana es fortíssima encara i no encaixen la pretensió de l'autogovern, tot i que s'accepti un Estatut a la baixa d'aquell que va sortir del Parlament, com és el cas d'ara.

El conseller, a mesura que avança el capvespre, diu coses com aquell que no les diu. I les diu clares, entenedores. Diu que s'ha de fer un esforç com a poble per tenir mentalitat guanyadora perquè potser som gent amb massa tendència a la derrota i que, en tot, cal lluitar fins a guanyar.

Hi ha moments de distensió, al llarg de la conversa, quan la Mar

Aguilera li pregunta pel Barça, pel Lluís Llach, pel seu aspecte personal. El conseller presenta una cara evocadora, fidel i humana, fins i tot confessa que per a ell la política no és res més que el compromís amb unes conviccions i amb la seva consciència.

El conseller Castells deixa anar en el torn del col·loqui una perla, parlant d'impostos, quan diu taxatiu, convençut i convincent: sense impostos no hi ha Estat i sense Estat no hi ha civilització.

No defuig cap pregunta. Les respostes, però, les transforma en opinió personal —no crec que avui hagi estat prudent en segons quins moments però tracto de no ser imprudent, deixa dit— quan surten temes de desafecció ciutadana, que diu comprendre i, més encara, el consterna. Del camí cap a la independència, hi passa de puntetes... De l'impost de successions, que alguns anomenen el peatge de la mort, manifesta que és damunt de la taula i que aviat hi haurà decisions. El silenci continua imperant a La Sala, on les llums tènues canvien imperceptiblement de color, ara groc, ara lila, ara blanc...

Al mateix capvespre de novembre del 2009, i a la mateixa hora, a Igualada, moltíssims ciutadans omplien l'Ateneu on es parlava del dret a decidir, sembla que de manera entusiasta.

A la Sala quedava un rastre d'inquietud per tot el que s'havia escoltat d'una veu honesta i també preocupada, però clara i contundent per a aquells que van voler escoltar-la.